

អង្គការសហប្រជាជាតិ
ការិយាល័យនៃឧត្តមស្នងការទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សប្រចាំកម្ពុជា

**អ្នករាយការណ៍ពិសេសស្តីពីស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជាស្វាគមន៍ការទទួលយក
របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានូវអនុសាសន៍នៃការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់(UPR)**

ទីក្រុងហ្សឺណែវ ២៩ មីនា ២០១០

អ្នករាយការណ៍ពិសេសស្តីពីស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជា លោកសាស្ត្រាចារ្យ ស៊ូយ៉ា ប្រាសាទ ស៊ូថៃឌី ស្វាគមន៍ការសម្រេចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ទទួលយកអនុសាសន៍ ៩១ បន្ទាប់ពីការដាក់ស្នើរបស់ កម្ពុជា ទៅក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សអង្គការសហប្រជាជាតិ នូវរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់(UPR)។ អ្នករាយការណ៍ពិសេសបានមានប្រសាសន៍ថា "នេះបង្ហាញឲ្យឃើញពីការសន្យាជាសាធារណៈរបស់រដ្ឋាភិបាល កម្ពុជា ក្នុងការបន្តកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ខ្លួន ដើម្បីកសាងប្រព័ន្ធនីតិវដ្តមួយដែលដំណើរការ ដូចបានណែនាំ ដោយបទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ ដែលជាកត្តាសំខាន់មួយ ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេស"។

កម្ពុជាគឺជាជនរដ្ឋមួយក្នុងចំណោមរដ្ឋជាសមាជិកតិចតួចបំផុត ដែលបានអនុម័តយល់ព្រមជាផ្លូវការលើ គ្រប់អនុសាសន៍ទាំងអស់ ដែលបានធ្វើឡើងដោយក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។ ក្រោមយន្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ ជាសកលតាមកាលកំណត់ របាយការណ៍សិទ្ធិមនុស្សរបស់រដ្ឋជាសមាជិកទាំងអស់ ១៩២ ត្រូវបានពិនិត្យដោយ ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស ដែលត្រូវធ្វើម្តងរៀងរាល់បួនឆ្នាំ។ យន្តការនេះផ្តល់លទ្ធភាពឲ្យរដ្ឋជាសមាជិកដទៃទៀត ពិនិត្យរបាយការណ៍សិទ្ធិមនុស្សគ្នាទៅវិញទៅមក ទាំងការទទួលស្គាល់ពីការរីកចំរើន ទាំងការសំគាល់ពីវិស័យ ទាំងឡាយដែលត្រូវយកចិត្តទុកដាក់។

នៅក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស រដ្ឋជាសមាជិកនានា បានទទួលស្គាល់ការរីកចំរើនគួរឲ្យកត់សំគាល់ ដែល កម្ពុជាសម្រេចបាន ដោយគិតគូរអំពីការដែលប្រទេសនេះ បានឆ្លងកាត់រយៈពេលមួយដ៏វែង បន្ទាប់ពីសង្គ្រាមប៊ី ទសវត្សរ៍មក។ ក្នុងចំណោមវិស័យដទៃទៀត ពួកគេបានស្វាគមន៍ការអនុម័តច្បាប់សំខាន់ៗជាច្រើន កិច្ចខិតខំប្រឹង ប្រែងដើម្បីពង្រឹងការទទួលបានសិទ្ធិខាងសុខភាព និងការអប់រំ ការលើកស្ទួយសិទ្ធិស្ត្រី និងកំណែទម្រង់ផ្សេង ទៀតកំពុងដំណើរការ រាប់ទាំងកំណែទម្រង់វិស័យអប់រំកែប្រែផងដែរ។ ពួកគេបានបន្តរស់លេងអនុសាសន៍ ដោយស្ថាប័នសន្តិសញ្ញា និងអ្នកជំនាញការងារទៀតរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ក៏ដូចជាអង្គការសង្គមស៊ីវិល ទាក់ទងនឹងសេចក្តីត្រូវការក្នុងការពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងស្ថាប័ន ដើម្បីការពារសិទ្ធិខាងដីធ្លី និងលំនៅដ្ឋាននិង ពង្រឹងឯករាជ្យភាព និងសមត្ថភាពនៃស្ថាប័នតុលាការ។ សារៈសំខាន់នៃការលើកកម្ពស់ និងការការពារ សេរីភាពក្នុងការប្រជុំ និងសេរីភាពខាងការសំដែងមតិ ដែលជាកត្តាសំខាន់នៃការដៃគូពិភាក្សាក្នុងដំណើរការ ប្រជាធិបតេយ្យ ត្រូវបានគូសបញ្ជាក់ ក៏ដូចជាសារៈសំខាន់ដែលផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងការពិភាក្សារវាងរដ្ឋាភិបាល និង

សង្គមស៊ីវិល និងសេចក្តីត្រូវការក្នុងការការពារសកម្មជនសិទ្ធិមនុស្ស។ រដ្ឋជាសមាជិកស្វាគមន៍ការចូលរួមរបស់កម្ពុជាជាមួយយន្តការសិទ្ធិមនុស្សដទៃទៀតរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ រាប់ទាំងអ្នករាយការណ៍ពិសេស និងការិយាល័យឧត្តមស្នងការអង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សផងដែរ ។

ការសាកល្បងពិតប្រាកដនៃអនុសាសន៍ពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់(UPR) ចាប់ផ្តើមពីការអនុវត្តមានប្រសិទ្ធិភាព។ ក្នុងនោះមានអនុសាសន៍ជាច្រើន បាននឹងកំពុងអនុវត្តរួចហើយ។ អ្នករាយការណ៍ពិសេសជំរុញលើកទឹកចិត្តដល់រដ្ឋាភិបាលឲ្យ "ទាក់ទាញអ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ រាប់ទាំងអង្គការសង្គមស៊ីវិល ផងដែរឲ្យចូលរួមបន្តអនុវត្តការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់(UPR)" លោកបានមានប្រសាសន៍ទៀតថា "ខ្ញុំសង្ឃឹមរីករាយនឹងធ្វើការជាមួយរដ្ឋាភិបាល គូអង្គសង្គមស៊ីវិល ការិយាល័យ OHCHR និងស្ថាប័ននានារបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ក៏ដូចជា ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការគាំទ្រដល់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង ដើម្បីបន្តធ្វើសមាហរណកម្មអនុសាសន៍ទាំងនេះទៅក្នុងគោលនយោបាយ ច្បាប់ និង ការអនុវត្តរបស់ខ្លួន នៅក្នុងដំណាក់កាលបន្ទាប់នៃដំណើរការពិនិត្យរបាយការណ៍ជាសកលតាមកាលកំណត់ (UPR)" ។